

1. Begrotingsafspraken

Uitgangspunt voor Hecht is om de goedgekeurde begroting te realiseren. Dat betekent dat alle taken die aan Hecht worden opgedragen worden uitgevoerd voor het vastgestelde bedrag in de begroting. Hecht gaat daarbij uit van een **waardevaste begroting**. De gemeenten in Hollands Midden hebben de werkgroep FKGR ingesteld die de opdracht heeft om te adviseren over de indexering voor alle gemeenschappelijke regelingen. Dit doen ze op basis van de septembercirculaire. Hecht houdt zich bij het opstellen van de begroting aan het door de FKGR vastgestelde index-percentages. Dit is normaal gesproken voldoende compensatie voor inflatie en loonkostenstijgingen.

Daarnaast worden regelmatig **nieuwe taken** door het Rijk aan gemeenten opgedragen die door Hecht moeten worden uitgevoerd. Deze taken worden toegevoegd aan het takenpakket van Hecht. In het algemeen voert Hecht deze taken uit voor het bedrag dat gemeenten van het Rijk hiervoor ontvangen. De afgelopen jaren is er geen serieus knelpunt geweest in de financiering van additionele taken. Wel ontstaat er soms discussie wat het benodigde budget voor Hecht is dat gemeenten daarvoor zouden moeten "doorzetten", want de extra bijdragen in het Gemeentefonds zijn vaak niet "geormerkt" voor een specifieke taak.

Naast de indexering past Hecht de begroting aan op het **aantal inwoners en het aantal kinderen**. Voor iedere inwoner betalen alle gemeenten hetzelfde bedrag. Dit is het beginsel van solidariteit tussen gemeenten en gelijkheid voor inwoners: bijdrage per inwoner (BPI) en bijdrage per kind (BPK).

Tenslotte worden er door gemeenten **diverse aanvullende opdrachten/subsidies** aan Hecht verstrekt voor taken die gemeenten individueel wensen af te nemen (maatwerk) of als collectief (zoals bijvoorbeeld DUVO-middelen). Dit zijn tijdelijke middelen die normaal gesproken jaarlijks worden verantwoord door Hecht aan de opdrachtverstrekkers. Deze werkwijze geeft wel een financieel risico voor Hecht, overwogen kan worden meerjaren afspraken te maken (inclusief een redelijke inflatiecorrectie) om stabiliteit voor gemeenten en het budget van Hecht te realiseren.

De begroting van Hecht wordt in het begin van het jaar al opgesteld voor het volgende jaar (n+1) en in juli van dat jaar door het AB vastgesteld. Dat betekent dat alle ontwikkelingen vanaf juli "n" tot en met de start van het begrotingsjaar "n+1" en de ontwikkelingen in het begrotingsjaar "n+1" formeel gezien buiten de begroting vallen.

Voor dergelijke ontwikkelingen heeft het AB met Hecht heldere afspraken gemaakt over het weerstandsvermogen, gericht op de ruimte die Hecht nodig heeft om financiële mee- en tegenvallers op te vangen, zonder daarvoor lopende het jaar een extra bijdrage aan gemeenten te vragen. Dit is vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen (d.d. 14 december 2022), waarin een bandbreedte van € 3 tot € 6 mln. voor het weerstandsvermogen is afgesproken.

2. Bijzondere omstandigheden in 2023

In mei 2023 is er een cao afgesproken met een flinke loonstijging. Dit leidde tot een verhoging van de loonkosten van ca. € 3,7 miljoen over het jaar 2023. Een dergelijke afwijking van de vastgestelde begroting dient middels een begrotingswijziging gemeld te worden aan het Algemeen Bestuur, zoals in de GR staat beschreven.

De eerste twee, van de drie verschillende opties die de werkgroep FKGR in haar brief 5 juli 2023 heeft genoemd om dit financiële probleem op te lossen bleken voor Hecht onvoldoende soelaas te bieden. Daarom heeft het Dagelijks Bestuur een begrotingswijziging in 2023 voor zienswijzen aan de gemeenteraden aangeboden.

De ontvangen zienswijzen worden door het DB voorzien van een reactie, waarna het AB een besluit kan nemen gebaseerd op de voorgestelde begrotingswijziging, de zienswijzen en reacties van het DB n.a.v. de zienswijzen.

Het Algemeen Bestuur heeft de voorgestelde begrotingswijziging 2023 niet goedgekeurd, waardoor er een voorlopig¹ tekort van €3.919k is ontstaan, dat als negatief resultaat ten laste van het eigen vermogen zal moeten worden gebracht. Daarop heeft het bestuur in december aan Hecht gevraagd onverwijld een nieuwe begrotingswijziging voor te bereiden om dit ordelijk en zo snel mogelijk te regelen in 2024. In de aanbiedingsbrief is een toelichting gegeven op de redenen voor afwijzen van de begrotingswijziging 2023 en de noodzaak van de nieuwe begrotingswijziging 2024.

3. Financiële strategie 2024-2025

Het DB heeft aan Hecht een financiële strategie gevraagd om een begrotingsstabiliteit te realiseren in 2024 en 2025. Dit om de organisatie en deelnemende gemeenten de noodzakelijke rust te bieden voorafgaand aan het ravijnjaar 2026, waarin gemeenten een forse reductie van de uitkering van het Gemeentefonds voorzien.

De strategie ziet er in grote lijnen als volgt uit:

1. **Het gerealiseerde tekort van 2023** wordt middels een begrotingswijziging 2024 incidenteel aangezuiverd. De begrotingswijziging 2024 kent v.w.b. de looncomponent hetzelfde bedrag als de vorige begrotingswijziging (2023), namelijk €3.709k. Dit bedrag is opgebouwd uit enkel en alleen de looncomponent vanuit de cao-stijging 2023. De overige cao-afspraken en de materiële kostenstijging heeft Hecht zelf opgevangen in de exploitatie 2023. Het AB besluit in de vergadering van 10 juli 2024 over de begrotingswijziging. Daarmee ontstaat een financieel voldoende gezonde situatie voor Hecht in 2024.
2. **Het voorziene tekort 2024** als gevolg van de cao 2024 en de structurele gevolgen van de cao 2023 worden incidenteel opgevangen binnen het Eigen Vermogen². Als de begrotingswijziging 2024 wordt goedgekeurd, verwachten we geen tweede begrotingswijziging te hoeven indienen. Echter, een waarschuwing is op zijn plaats: door de maatschappelijke ontwikkelingen blijft de financiële situatie van Hecht kwetsbaar. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen blijven onvoorspelbaar. Hecht doet er alles aan, ook in 2024, om binnen de begroting alle taken uit te voeren. Maar door onvoorziene ontwikkelingen kan er toch een situatie ontstaan waarin Hecht de financiële consequenties niet (helemaal) zelf op kan vangen.
3. **De begroting 2025** is door correcties en de indexering van de FKGR naar verwachting weer structureel in balans. Zoals gemeenten en de FKGR hebben verzocht is Hecht terughoudend geweest met investeringen en ligt er een beleidsarme begroting.
4. **Voor de langere termijn c.q. de begroting 2026 (en verdere jaren)** bereiden we momenteel een doorlichting voor, zowel financieel als op impact. Daarnaast zal de takendialoog deelnemende gemeenten de mogelijkheid geven om de bijdrage aan Hecht te beïnvloeden.
5. De FKGR heeft voor 2025 een loon-indexatie voorgesteld waarin naast een index voor het jaar 2025 (van 5,4%) ook correcties zijn opgenomen voor de jaren 2022, 2023 en 2024 (van respectievelijk 2,6%, 0,7% en 2,4%). Het totale percentage is opgenomen in de ontwerpbegroting voor 2025, deze is opgebouwd door een gewogen berekening van de indexatie: Hierbij wordt de geadviseerde index voor personele kosten van 11,1% voor 80% meegewogen en 3,7% voor de overige kosten voor 20%. Daardoor wordt er in de begroting 2025 gerekend met een gewogen indexpercentage van 9,62%.
6. De systematiek van de FKGR loopt conform de ontwikkeling van het gemeentefonds circa twee jaar achter, waardoor Hecht als relatief grote GR met weinig "vet op de botten" en veel personeel al snel in de situatie kan komen dat extra loonkosten niet zelf kunnen worden opgevangen. Dit was de afgelopen jaren door de grote loonstijgingen het geval.

¹ De conceptjaarstukken zijn al gepresenteerd en verzonden, nog voordat de accountant controles heeft uitgevoerd.

² Mits de begrotingswijziging 2024 wordt goedgekeurd.

- ### FINANCIEEL SCENARIO
-
- The chart displays the following data series and values:
Category	Sub-category	Value (%)
2023	Kosten	9.1%
	Financiering	7.1%
2024	Kosten	14.1%
	Financiering	6.4%
2025	Kosten	19.5%
	Financiering	11.1%
- The financing breakdown for 2024 and 2025 is as follows:
Year	Sub-category	Value (%)
2024	Eigen Vermogen	2.0%
	Begrotingswijziging	0.8%
	FKGR 2022	1.7%
	FKGR 2023	3.9%
	FKGR 2024	5.7%
2025	Eigen Vermogen	2.0%
	Begrotingswijziging	0.8%
	FKGR 2022	1.7%
	FKGR 2023	3.9%
	FKGR 2024	2.6%
	FKGR 2025	0.7%

Tabel 1: Opbouw indexpercentages

4. Toelichting inschatting ontwikkeling eigen vermogen

Zoals hierboven vermeld wordt het resultaat 2023 ten laste gebracht van het eigen vermogen. Het eigen vermogen zakt daarmee naar een bedrag net boven de nulgrens, maar ver onder de gemaakte afspraken van het weerstandsvermogen. Met de begrotingswijziging 2024 wordt het eigen vermogen op peil gebracht.

Hierdoor kunnen de cao 2024 en de gevolgen van de cao in 2023 opgevangen worden binnen het Eigen Vermogen. Daarmee doet Hecht de toezegging gestand om voor de cao 2024 geen extra begrotingswijziging in te dienen in het jaar 2024.

Zoals in Tabel 2 is te zien, hebben we een inschatting gemaakt voor het verwachte resultaat voor 2024. In de laatste kolom van 2024 staat een inschatting van het eigen vermogen op 31-12-24.

Wij verwachten een totaal vermogen van rond de 1 miljoen, echter twee reserves (GGD en ZVH) komen onder de nulgrens. Hecht zal dus een herstelplan maken voor het Eigen Vermogen. Naar verwachting zal deze aan het einde van het jaar 2024 worden gepresenteerd.

Let op! Tabel 2 is een inschatting van het resultaat in 2024 en de gevolgen daarvan. Dit betreft een prognose om een goed beeld te schetsen. In de begrotingswijziging is alleen de tabel t/m 2023 opgenomen, gezien we dit met enige zekerheid kunnen delen.

	Algemene reserve	Voorlopig resultaat 2023*	Algemene reserve	Begrotingswijziging (cao)	Algemene reserve	Resultaat 2024 (cao in 24)	Algemene reserve
Algemene reserve	2022	2023		2024		2024	
GGD	1.147	-4.447	-3.300	3.709	409	-1.927	-1.518
ZVH	471	287	758		758	-779	-21
GHOR	354	105	459		459	-74	385
RAV	2.121	136	2.257		2.257	0	2.257
Totaal	4.093	-3.919	174	3.709	3.883	-2.780	1.103

Tabel 2: Inschatting eigen vermogen eind 2024